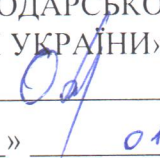

Державне агентство лісових ресурсів України
ДЕРЖАВНЕ СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ ГОСПОДАРСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО
«ЛІСИ УКРАЇНИ»
(ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Начальник КЛЕСІВСЬКОГО НАДЛІСНИЦТВА
ФІЛІЇ «ПОЛІСЬКИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС»
ДЕРЖАВНОГО СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО
ГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА
«ЛІСИ УКРАЇНИ»

 Олександр ПРОХОР
« 29 » 01 2026 р.

ПРОГРАМА НАВЧАННЯ
працівникам Клесівського надлісництва
філії «Поліський лісовий офіс» ДП Ліси України»
щодо виявлення , охорони та моніторингу рідкісних , зникаючих та занесених до
Червоної книги України видів флори та фауни на території лісового фонду .

(Документ розроблено і оприлюднено на виконання вимог індикаторів 6.4.6

FSC стандарту системи ведення лісового господарства для України

(FSC-STD-UKR-01.1-2024 V 1-1)

Ця програма визначає порядок проведення навчання власного персоналу та підрядників , а також інформування зацікавлених сторін задля запобігання збору , полюванню чи відлову рідкісних та тих , що перебувають під загрозою видів на території лісового фонду Клесівського надлісництва..

1. Заходи з виявлення рідкісних та тих , що перебувають під загрозою видів.

Заходи з виявлення типових та унікальних типових природніх комплексів , місця зростання та поселення рідкісних та таких , що перебувають під загрозою зникнення видів тваринного і рослинного світу декларуються під час проведення базового та безперервного лісовпорядкування . У протоколах першої та другої лісовпорядних нарад обов'язковим є відображення проєктованих та реалізованих робіт щодо реалізації вищезазначених заходів.

З метою системного обстеження лісових територій і виділення унікальних природних комплексів , місць зростання та поселення рідкісних та таких , що перебувають під загрозою зникнення видів тваринного і рослинного світу , цикл досліджень поділяється на 4 етапи :

1. Попередній (камеральне обстеження території);
2. Початковий (рекогносцирувальне обстеження території);
3. Основний (стаціонарні дослідження);
4. Додатковий (уточнення , коригування отриманих результатів).

Роботи з виявлення рідкісних та тих , що перебувають під загрозою видів мають проводитись із залученням фахівців відповідних профілів науково-дослідних установ України.

Роботи виділення та моніторингу рідкісних видів флори та фауни проводяться системно щорічно протягом вегетаційного періоду. Звіт подається раз на рік у грудні місяці.

2. Навчання працівників Клесівського надлісництва.

Навчання може проводитись на нарадах лісової охорони , зборах трудового колективу філії.

Навчання власних працівників також може проводитись за участі фахівців відповідних профілів науково-дослідних установ України.

За результатами обов'язково повинен складатись протокол засідання з відображенням списків присутніх.

3. Навчання працівників підрядних організацій.

Під час проведення тендеру щодо надання послуг у лісовому господарстві , обов'язково у технічну документацію додається умова щодо декларування підприємцями дотримання вимог національного стандарту. В подальшому це має бути відображене у договорі . Навчання працівників організації щодо запобігання збору , полюванню чи відлову рідкісних та тих , що перебувають під загрозою , видів проводить інженер ОЗЛ.

4. Інформування представників зацікавлених сторін та сторін чий інтереси зачеплено.

Інформування представників зацікавлених сторін та сторін , чий інтереси зачеплено щодо виявлених рідкісних та тих , що перебувають під загрозою видів , а також про запобігання їх збору, полюванню чи відлову проводиться шляхом розміщення відповідної інформації на офіційному сайті та сторінці фейсбук Клесівського надлісництва

5. Відповідальність за проведення навчання.

Контроль за вчасним проведенням навчання працівників , підрядників , а також за інформуванням представників зацікавлених сторін та сторін, чий інтереси зачеплено у Клесівському надлісництві покладено на відповідального за лісову сертифікацію.

Список червонокнижних і зникаючих видів , що можуть трапитись на території лісфонду
Клесівського надлісництва

№	Вид українська назва	Вид латинська назва	Загрози
Комахи			
1	Бражник мертва голова	<i>Acherontia atropos</i>	Рубка лісу , хімічні обробки лісів, знищення підліску
2	Жук-олень	<i>Lucanus cervus L.</i>	Рубка лісу
3	Красуня діва	<i>Calopteryx virgo L.</i>	хімічне та органічне забруднення води, гідротехнічне будівництво, меліорація
4	Ведмедиця велика	<i>Pericallia matronula L.</i>	Рубка лісу , хімічні обробки лісів, знищення підліску, встановлення електричних ліхтарів у лісі
5	Ведмедиця-господиня	<i>Callimorpha dominula (L)</i>	Рубка лісу та чагарників, викошування трав, застосування пестицидів, посилення рекреаційного навантаження на біотопи
6	Подалірій	<i>Iphiclides podalirius</i>	Рубка лісу та чагарників, викошування трав, застосування пестицидів, посилення рекреаційного навантаження на біотопи
Птахи			
7	Лелека чорний	<i>Ciconia nigra (L.)</i>	Рубка лісу, зміна гідрологічного режиму , посилене непокоєння
8	Балабан	<i>Falco cherrug</i>	Рубка лісу, зміна гідрологічного режиму , посилене непокоєння
9	Гоголь	<i>Bucephala clangula (L.)</i>	Рубка лісу, зміна гідрологічного режиму , посилене непокоєння
10	Баранець великий	<i>Gallinago media (Lath.)</i>	Рубка лісу, зміна гідрологічного режиму , посилене непокоєння
11	Беркут	<i>Aquila chrysaetos (Linnaeus)</i>	Рубка лісу, зміна гідрологічного режиму , посилене непокоєння
12	Голуб-синяк	<i>Columba oenas L.</i>	Рубка лісу, зміна гідрологічного режиму , посилене непокоєння
13	Крех середній	<i>Mergus serrator L.</i>	Рубка лісу, зміна гідрологічного режиму , посилене непокоєння
14	Гуска мала	<i>Anser erythropus</i>	Рубка лісу, зміна гідрологічного режиму , посилене непокоєння
15	Дятел білоспинний	<i>Dendrocopos leucotos (Bechst.)</i>	Рубка лісу, зміна гідрологічного режиму , посилене непокоєння
16	Жовна зелена	<i>Picus viridis L.</i>	Рубка лісу, зміна гідрологічного режиму , посилене непокоєння
17	Журавель сірий	<i>Grus grus</i>	Рубка лісу, зміна гідрологічного режиму , посилене непокоєння
18	Сапсан	<i>Falco peregrinus Tunst</i>	Рубка лісу, зміна гідрологічного режиму , посилене непокоєння
19	Сорокопуд сірий	<i>Lanius excubitor L.</i>	Рубка лісу, зміна гідрологічного режиму
20	Лунь лучний	<i>Circus pygargus (L.)</i>	Рубка лісу, зміна гідрологічного режиму , посилене непокоєння
21	Лунь польовий	<i>Circus cyaneus (L.)</i>	Рубка лісу, зміна гідрологічного режиму , посилене непокоєння
22	Лунь степовий	<i>Circus macrourus (S.G.Gmelin)</i>	Рубка лісу, зміна гідрологічного режиму , посилене непокоєння
23	Очеретянка прудка	<i>Acrocephalus paludicola (Vieill.)</i>	Рубка лісу, зміна гідрологічного режиму , посилене непокоєння
24	Підорлик великий	<i>Aquila clanga Pall.</i>	Рубка лісу, зміна гідрологічного режиму , посилене непокоєння

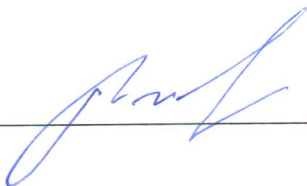
25	Підорлик малий	<i>Aquila pomarina</i> <i>C.L.Brehm</i>	Рубка лісу, зміна гідрологічного режиму , посилене непокоєння
26	Сич волохатий	<i>Aegolius funereus (L.)</i>	Рубка лісу, зміна гідрологічного режиму , посилене непокоєння
27	Скопа	<i>Pandion haliaetus (L.)</i>	Рубка лісу, зміна гідрологічного режиму , посилене непокоєння
28	Сова болотяна	<i>Asio flammeus (Pontop.)</i>	Рубка лісу, зміна гідрологічного режиму , посилене непокоєння
29	Сова бородата	<i>Stris nebulosa Forster</i>	Рубка лісу, зміна гідрологічного режиму , посилене непокоєння
30	Пугач	<i>Bubo bubo (L.)</i>	Рубка лісу, зміна гідрологічного режиму , посилене непокоєння
31	Шуліка чорний	<i>Milvus migrans (Bodd.)</i>	Рубка лісу, зміна гідрологічного режиму , посилене непокоєння
Ссавці			
32	Вухань бурий	<i>Plecotus auritus</i>	Рубка лісу
33	Вечірниця руда	<i>Nuclatus noctula</i>	Рубка лісу
34	Видра річкова	<i>Lutra lutra L.</i>	Рубка лісу, зміна гідрологічного режиму
35	Горностай	<i>Mustela erminea</i>	Рубка лісу, зміна гідрологічного режиму
Рослини			
36	Булатка довголиста	<i>Cephalanthera longifolia</i> (L.) Fritsch	Рубка лісу, зривання для букетів
37	Верба лапландська	<i>Salix lapponum L.</i>	Рубка лісу, зміна гідрологічного режиму
38	Верба чорнична	<i>Salix myrtilloides L.</i>	Рубка лісу, зміна гідрологічного режиму
39	Гніздівка звичайна	<i>Neottia nidus-avis (L.)</i> Rich.	Руйнування місць зростання, негативний вплив рекреації та лісовпорядкувальних робіт, зривання на букети.
40	Журавлина дрібноплода	<i>Oxycoccus microcarpus</i> Turcz. Ex Rupr.	Рубка лісу ,осушення боліт, видобуток торфу, пожежі, що виникають під час літньої посухи
41	Зелениця Цайллера	<i>Diphasiastrum zeilleri</i> (Rouy) Holub	Рубка лісу, витоптування, збирання пагонів для оформлення букетів та вінків
42	Зозульки (Пальчатокорінни к) м'ясочервоні	<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soo	Рубка лісу, осушення боліт, видобуток торфу, пожежі, що виникають під час літньої посухи
43	Зозульки Фукса	<i>Dactylorhiza fuchsii</i> (Druce) Soo	Рубка лісу, осушення боліт, видобуток торфу, пожежі, що виникають під час літньої посухи
44	Коручка болотна	<i>Epipactis palustris (L.)</i> Crantz	Рубка лісу осушенню боліт, надмірному рекреаційному навантаженню та нищівному збиранню квітів для букетів
45	Коручка темно- червона	<i>Epipactis atrorubens</i> (Hoffm. Ex Bernh.) Schult.	Рубка лісу осушенню боліт, надмірному рекреаційному навантаженню та нищівному збиранню квітів для букетів
46	Коручка чемерниковидна	<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz	Рубка лісу осушенню боліт, надмірному рекреаційному навантаженню та нищівному збиранню квітів для букетів
47	Лілія лісова	<i>Lilium martagon L.</i>	Рубка лісу , інтенсивне збирання рослин на букети, викопування цибулин
48	Любка дволиста	<i>Platanthera bifolia (L.)</i> Rich.	Рубка лісу, збір квітів і заготівлю бульб, руйнація природного середовища внаслідок господарської діяльності.
49	Любка зеленоквіткова	<i>Platanthera chlorantha</i> (Cust.) Reichenb.	Рубка лісу, збір квітів і заготівлю бульб, руйнація природного середовища внаслідок господарської діяльності.
50	Пухирник малий	<i>Utricularia minor L.</i>	Рубка лісу, зміна гідрологічного режиму

51	Росичка середня	<i>Drosera intermedia</i> Hayne	Рубка лісу, осушення та освоєння боліт.
52	Смілка литовська	<i>Silene lithuanica</i> Zapal.	Рубка лісу, витоптування і зривання рослин
53	Плавун річний	<i>Lycopodium annotinum</i> L.	Рубка лісу, зміна гідрологічного режиму

**НА ТЕРИТОРІЇ КЛЕСІВСЬКОГО НАДЛІСНИЦТВА ЗАБОРОНЕНО ЗБІР,
ПОЛЮВАННЯ ЧИ ВІДЛОВ РІДКІСНИХ ВИДІВ ФЛОРИ ТА ФАУНИ.**

Відповідальність за охорону і збереження рідкісних, зникаючих та віднесених до Червоної книги рослин і тварин несуть лісничі підприємства.

Помічник начальника
Клесівського надлісництва

Олег ШИЛО